

Na južni obali pa se daleč daleč razprostira turški Stambul. Že blizu konca zaliva se širi grško predmestje Fanar, iznad katerega se vzdiguje lepa, velika, nova stavba, grška narodna šola. Pristali smo na koncu zaliva, v ultraturškem Ejubu.

Ejub je za Turčina svet kraj. Zato je tukaj veliko pokopališč, in v čast si šteje mohamedanec, če more biti ondi pokopan. Svoje ime je dobilo predmestje po Ejub-Sejidu, prvem Mohamedovem zastavonoscu, ki je padel na tem kraju takrat, ko so Arabci prvokrat oblegali Carigrad. Zraven njegovega groba je sezidana mošeja, ki sicer nima na sebi nič posebnega, pa je vendar Turkom sveta zato, ker se tukaj vsak novi sultan opaše z mečem slavnega Osmana, ki je ustanovitelj in praded sedaj vladajoče turške cesarske rodovine. Ta obred pomeni Turkom isto kot pri nas kronanje vladarjev.

G. Jovescu pripada pravoslavni rumunski narodni cerkvi. Vsaka pravoslavna cerkev je sicer samostojna, neodvisna, n. pr. rumunska, srbska, bolgarska, grška; a nekaka, čeprav samo navidezna vez med njimi je grški patriarh v Carigradu, ki stoluje v predmestju Fanar. Zato je g. Jovescu želel videti njegov „Vatikan“ in njegovo stolno cerkev.

Po cesti, ki jo moramo za Carigrad imenovati lepo, dospeva slednjič v Fanar, ki se pred Stambulom odlikuje v tem, da je mnogo bolj čeden in snažen. Tudi značaj Grkov se povsem razlikuje od značaja Turčinov. Med tem, ko je le-ta mrtev, flegmatičen, je Grk vročekrven, sangviničen. Zato pa je tudi bolj nagnjen k premetenosti in nenravnosti, dočim je Turčin vseskozi preprosta, poštena duša. „En Grk užene deset Judov“, pravi pregovor.

Prideva do patriarhata. G. Jovescu je bil razočaran. „Kaj? To je stolica našega vrhovnega poglavarja?“ je vzkliknil. Leseno, čeprav lično in veliko poslopje služi grškemu patriarhu za stanovališče. Ne prevelika, pa tudi ne dokaj lepa cerkev, je njegova katedrala. Cerkvenik nama jo je odprl in razkazal. Videl sem že mnogo lepših. G. Demetrij ni bil nič kaj zadovoljen. Seveda, minili so časi, ko so se Grki bahali s svojo Ajo Sofijo. Najbrže se ne vrnejo nikdar več...

Najela sva si kajik, carigrajsko gondolo. Valovi Zlatega roga so šepetali svojo večerno pesem, ko sva pristala ob galatskem mostu.

(Dalje.)

Moj vrt je srečal maj...

Moj vrt je srečal maj!
Bilò je tisto noč,
ko je drhteč vzdihljaj
sorodne duše vroč
poljubek dahnìl vanj...

In tisoč zlatih sanj
iz tal priklilo je,
pomladi nove cvet
in dih zbudilo je,
v nov, neizmeren svet
ga spremenilo je!

Spev sreče blažene,
še ne izražene,
zazibal me je v raj — —
— — — — — — — —
Moj vrt je srečal maj!

Leo Levič.